

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Факультет філології

Кафедра української мови

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«УКРАЇНСЬКА МОВА ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ»**

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)
Освітньо-професійна програма «Середня освіта (Історія)»
Спеціалізація 014.03 Історія та громадянська освіта
Спеціальність 014 Середня освіта (за предметними
спеціальностями)
Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Затверджено
на засіданні кафедри
української мови
Протокол № 1 від «28» серпня 2024 р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	«Українська мова за професійним спрямуванням»
Викладач (-і)	Семенюк Оксана Антонівна
Контактний Телефон викладача	(0342) 59-60-08
E-mail викладача	oksana.semeniuk@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	очний
Обсяг дисципліни	3 кредитів ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pro/
Консультації	упродовж семестру за встановленим розкладом на кафедрі та з розрахунком відповідного часу
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p>«Українська мова за професійним спрямуванням» – важливий складник підготовки студентів різних спеціальностей, покликаний сформуванню грамотних, мовно компетентних фахівців, що досконало володіють мовою своєї професії. Дисципліна актуалізує, систематизує та узагальнює знання з української мови, отримані у школі, розвиває культуру писемного й усного мовлення, формує здатність використовувати комплекс набутих знань, умінь і навичок для оптимальної мовної поведінки у професійній сфері, сприяє впровадженню української мови у всі сфери державного життя.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p>3. Мета та цілі навчальної дисципліни Мета дисципліни – підвищення рівня загальномовної підготовки, мовної грамотності, комунікативної компетентності студентів, практичне оволодіння основами офіційно-ділового, наукового, розмовного стилів української мови, що забезпечить професійне спілкування на належному мовному рівні. Завдання (цілі):</p> <ul style="list-style-type: none"> – сформуванню чіткої й правильної розуміння ролі державної мови у професійній діяльності; – забезпечити досконале володіння нормами сучасної української літературної мови і дотримання вимог культури усного й писемного мовлення; – виробити навички самоконтролю за дотриманням мовних норм у спілкуванні; – сформуванню навичок оптимальної мовної поведінки у професійній сфері: вплив на співрозмовника за допомогою вмілого використання різноманітних мовних засобів, сприйняття й відтворення фахових текстів, засвоєння лексики й термінології свого фаху, послуговування різними типами словників. 	
4. Програмні компетентності та результати навчання	
<p>Під час вивчення ОК-2 студенти набувають таких загальних і фахових компетентностей, зазначених в освітньо-професійній програмі «Середня освіта (Історія)»:</p> <p>Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, що передбачає застосування теоретичних знань і практичних умінь з наук предметної спеціальності, педагогіки, психології, теорії та методики навчання, потребує інтеграції знань і прийняття рішень у практиці викладання історії в основній (базовій) школі і характеризується</p>	

комплексністю та невизначеністю педагогічних умов організації навчально-виховного процесу в основній (базовій) середній школі.

Загальні компетентності:

2. Знання й повноцінне розуміння предметної області та професійної діяльності.
3. Здатність письмово й усно спілкуватися (комунікувати) українською – державною мовою; отримувати і передавати професійну інформацію іноземною мовою.

Фахові компетентності:

2. Здатність забезпечувати навчання учнів українською - державною мовою; формувати та розвивати їх мовно-комунікативні уміння і навички в області історії та суспільствознавства.

Результати навчання:

1. Відтворювати основні концепції та принципи педагогіки і психології, сучасних освітніх технологій; враховувати в освітньому процесі закономірності розвитку, вікові та інші індивідуальні особливості учнів.
2. Демонструвати вміння навчати учнів державною мовою; формувати та розвивати їх мовно-комунікативні уміння і навички засобами навчального предмету та інтегрованого навчання.
7. Демонструвати знання основ фундаментальних наук (відповідно до предметної спеціальності), оперувати базовими категоріями та поняттями предметної області спеціальності.
8. Генерувати обґрунтовані думки в галузі професійних знань як для фахівців, так і для широкого загалу державною та іноземною мовами.
13. Демонструвати знання основних положень нормативно-правових документів щодо професійної діяльності, обґрунтовувати необхідність використання інструментів демократичної правової держави у професійній та громадській діяльності та прийняття рішень на засадах поваги до прав і свобод людини в Україні.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	2 год.
Практичні заняття	28 год.
Самостійна робота	60 год.

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
Перший	Спеціальність 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями)	Перший	Нормативний

Тематика навчальної дисципліни

Тема	кількість год.		
	лекції	практичні заняття	сам. роб.
Тема 1. Вступ.	2	2	4
Тема 2. Законодавчі аспекти професійного спілкування			4
Тема 3. Українська мова – минуле,		2	4

сучасне, майбутнє			
Тема 4. Сильова диференціація СУЛМ. Силі сучасної української літературної мови у професійному спілкуванні		2	4
Тема 5. Культура мовлення у професійному спілкуванні. Основи етикету		2	4
Тема 6. Специфіка ділового та приватного спілкування		2	4
Тема 7. Усне ділове мовлення. Спілкування як інструмент професійної діяльності. Риторика		2	6
Тема 8. Писемне ділове мовлення. Документ		2	6
Тема 9. Документ як основний жанр писемного ділового мовлення		4	10
Тема 10. Науковий стиль у професійному спілкуванні		6	8
Тема 11. Термінологія у професійному спілкуванні		4	6
ЗАГ.:	2	28	60

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Система оцінювання курсу узгоджена з критеріями оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти в університеті. За усні відповіді на практичних заняттях, зразки документів, виконані вправи студент може отримати максимально 40 балів, за написані словникові диктанти – 10 балів, за самостійну роботу (підготовка прилюдного виступу) – 10 балів, за контрольну роботу – 40 балів.
Вимоги до письмових робіт	Контрольна робота містить тестові завдання, а також одне практичне завдання – написати зразок документа.
Практичні заняття	Практичні заняття передбачають оцінювання усних відповідей студентів, виконання та перевірку виконаних вправ, зразків документів, написання словникових диктантів.
Умови допуску до підсумкового контролю	Умовою допуску до підсумкового контролю є отримання позитивної оцінки з усіх видів робіт (максимально 50 балів, мінімально 25 балів). На рейтингову оцінку впливає присутність здобувача на заняттях, належна підготовка до практичних занять, успішне написання контрольної роботи, належне виконання завдань для самостійної роботи, відсутність пропусків занять без поважних причин.
Підсумковий контроль	Форма контролю: залік. Семестровий підсумковий контроль у формі заліку передбачає, що підсумкова оцінка з навчальної дисципліни визначається як сума оцінок за поточний контроль знань.

7. Політика навчальної дисципліни

Письмові роботи. Письмові роботи виконують здобувачі освіти, які навчаються за загальним графіком, відповідно до [«Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника»](#), та індивідуальним графіком, відповідно

до [«Положення про порядок навчання здобувачів вищої освіти за індивідуальним графіком у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника»](#).

Академічна доброчесність. У [«Кодексі честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника»](#) встановлено морально-етичні принципи та правила поведінки для всіх учасників навчально-освітнього процесу. За цим документом представники університетської громади повинні дотримуватися принципів академічної доброчесності та у всій своїй навчальній і викладацькій діяльності зобов'язані діяти порядно і доброчесно.

За дотриманням членами університетської громади морально-етичних та правових норм цього Кодексу відповідає [Комісія з питань етики та академічної доброчесності](#) при університеті, яка відстежує і регламентує поведінку здобувачів освіти в навчальному процесі.

Відвідування занять урегульовано [«Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника»](#).

У разі пропуску занять здобувачі освіти повинні відпрацювати їх індивідуально в письмовій чи усній формі, щоб виконати всі завдання поточного і підсумкового контролю.

Неформальна освіта. Порядок здобуття неформальної освіти та визнання її результатів регламентує [«Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника»](#).

Для здобуття неформальної освіти рекомендовано використання платформ Coursera, Prometheus, Udemy, EdEra та ін.

8. Рекомендована література

1. Бабич Н. Д. Практична стилістика і культура української мови. Львів : Світ, 2003. 432 с.
2. Ботвина Н. В. Ділова українська мова (офіційно-діловий та науковий стилі). Київ : АртЕк, 2001. 280 с.
3. Ботвина Н. В. Міжнародні культурні традиції : мова та етика ділової комунікації. Київ : АртЕк, 2002. 208 с.
4. Брус М. П. Українське ділове мовлення. Івано-Франківськ : Тіповіт, 2014 с. 306 с.
5. Культура фахового мовлення / за ред. Н. Д. Бабич. Чернівці: Книги-XXI, 2006. 496 с.
6. Пентильок М.І., Маруніч І.І., Гайдаєнко І.Є. Ділове спілкування та культура мовлення. Київ : ЦУЛ, 2020. 224 с.
7. Семенюк О. Українська мова (за професійним спрямуванням) : збірник вправ і завдань для студентів Факультету історії, політології і міжнародних відносин. Івано-Франківськ : видавець Голіней О.М., 2023. 80 с.
8. Семенюк О. Українська мова (за професійним спрямуванням) : збірник тестових завдань для студентів Факультету історії, політології і міжнародних відносин. Івано-Франківськ : видавець Голіней О.М., 2023. 92 с.
9. Український правопис / Ін-т мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України, Ін-т укр. мови НАН України. Київ : Наук. думка, 2019. 392 с.
10. Шевчук С. В., Клименко І. В. Українська мова за професійним спрямуванням. Київ : Алерта, 2019. 640 с.
11. Шевчук С.В. Ділове мовлення для державних службовців. Київ : Алерта, 2012. 428 с.
12. Ющук І.П. Практикум з правопису і граматики української мови. Київ : Освіта, 2012. 270 с.
13. Ющук І.П. Українська мова. Київ : Либідь. 2008. 640 с.

Викладач

Семенюк Оксана Антонівна,
кандидат філологічних наук, доцент
кафедри української мови